

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון: 04-6059100 פקס: 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד. 575, נצרת עילית 17105

תאריך: י"א חשוון, תשע"ה
4 נובמבר, 2014
אתר סביבתי מס' 184656

לכבוד
יוסי לוי
מנכ"ל חברת אקו אנרגיה גולן בע"מ
א.ת. לב השרון (תנובות)
ת.ד. 68 כפר יונה, 40350.

הנדון: דו"ח סיור באקו אנרגיה גולן בע"מ, מיצר

מספר תיק: 184656
תאריך סיור: 03/11/2014
סוג הבדיקה: ביקורת פתע

שם: אקו אנרגיה גולן בע"מ
כתובת: רמת הגולן מיצר 1293600 נ.צ. 269119/741630
מען למכתבים: מיצר 1293600
טלפון: 09-8987007 נייד: 0524816282 פקס: 09-8943675
שם בעל עסק: אקו-אנרגיה גולן בע"מ
מספר תיק רשיון עסק: 30142
מהות העסק: מחזור (שיוב) חומרים

בתאריך 03/11/2014 נערך סיור פתע במפעל אקו אנרגיה גולן בע"מ שנמצא בדרום ברמת הגולן ליד הישוב מיצר.
בסיור השתתפו:

עדו סמילנסקי – מרכז סביבה חקלאית, מהמשרד להגנת הסביבה
אסרף דן – מפקח היחידה הסביבתית גולן
[REDACTED] - מנהל תפעול - מהמפעל
[REDACTED] - יועץ - מהמפעל

להלן ממצאי הסיור:

- א. תעודתי יחד עם דן אסרף השלכה באמצעות צינור, של שפכים מבור האגירה שליד הדיג'סטור הצפוני, לתעלת הניקוז. נטלתי דגימת שפכים מהשפכים שהיו בתוך הצינור. טופס נטילה מס' 112295. מנהל התפעול במפעל, אמר לי שהנוזל שהעובד הזרים לתעלת הניקוז הוא מים, שהגיעו כנגר מהשטחים שמעל ומסביב לדיג'סטרים ומדרך הגישה לבור האגירה. (תמונות 1, 2, 4)
- ב. המשטח התפעולי אינו מבוטן וחמור מכך נסורה קורת המאצרה מבטון שתפקידה למנוע ניקוז של תשטיפים מהשטח התפעולי לתעלת הניקוז. כתוצאה מניסור ושברירת הקורה מבטון, תשטיפים שהתנקזו במשטח התפעולי שאינו מבוטן, זרמו גם הם לתעלת הניקוז המערבית. (תמונות 2-3)
- ג. תיעדתי גלישה של תשטיפים שחורים מהמשטח התפעולי לתעלת הניקוז, דרך פתח בקורת המאצרה מבטון. נטלתי דגימת שפכים מהתשטיפים אלו שזרמו לתעלת הניקוז. טופס נטילה מס' 112294. (תמונות 10-11)
- ד. דגמתי שפכים ותשטיפים יחד עם מי נגר נקיים, שזרמו בתעלת הניקוז במרחק כ-50 מטרים מחוץ לשטח המפעל. טופס נטילה מס' 112296. (תמונה 12)
- ה. תיעדתי בועה ביריעת האיטום במאגר מי התסנין. [REDACTED] אמר לי שזו יריעה שהתמוטטה ובמקומה הותקנה יריעה חדשה. (תמונה 13)

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון: 04-6059100 פקס: 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד. 575, נצרת עילית 17105

- ו. תיעדתי גלישת זבל מעוכל מהמפרדה מחוץ לשטח המאצרה. גלישה זו היא תוצאה של תחזוקה לקויה של משטח אחסון הזבל. (תמונה 14)
- ז. תיעדתי גלישה של אדמה וכניסת נגר נקי משדה חקלאי לתוך מאצרת הזבל המעוכל. כמו כן הגדר שמסביב למאצרה התמוטטה. (תמונה 15)
- ח. ניקוז הנגר מהמאצרה לבור הקליטה סתום. כתוצאה מכך נוצרה שלולית גדולה במרכז המאצרה שמרטיבה את הזבל. במצב זה לא תוכלו לטפל בזבל למניעת דגירת זבובים. (תמונות 15, 18, 19)
- ט. תיעדתי קרום כהה של מי תסנין שפוזרו בשדה שצמוד למאצרה ולא פונה למאצרה כפי שהצהיר יועץ החברה [REDACTED] (תמונות 16-17)
- י. תיעדתי מקומות בהם היתה גלישה של מי תסנין לסביבה ממשאבות ומצנרת לטיפול במי התסנין. במקומות אלו נוצר קרום שחור באזור הגלישה. (תמונות 20-21)

עבירות וליקויים חוזרים:

- א. בעבר תיעדתי ליקויים וזיהומים דומים במפעלך. כך לדוגמא, ב-5/8/2011 שלחה לכם דורית זיס, מנהלת מחוז צפון התראה לפני צו ניקוי, לעבירה לחוק המים ולעבירות על התנאים ברשיון העסק, בגין גלישת בוצה ממכלי העיכול לתעלת הניקוז המערבית ולמחוץ לשטח העסק.
- ב. בהתראה מתאריך 5/8/2011, התראנו בך על שפיכת מי תסנין לסביבה.
- ג. בסיור שבצעתי במפעלך בתאריך 13/2/2014 תיעדתי נזילה ורחף של זבל ושפכים ממפרדת המוצקים מחוץ ומעל לבטון. במכתבי אליך מתאריך 16/2/2014 דרשתי בין השאר לצקת קיר בטון למניעת גלישה חוזרת של זבל ושפכים למקום זה. בפועל הוגבה קיר הבטון, אך סיור זה מלמד אותי שהפעולות שבוצעו יחד עם התפעול הלקוי בעסק, אינם מונעים את המשך הזיהום.
- ד. בתגובה למכתבי מ-3/9/2014 ענה יועץ החברה [REDACTED] במכתב אלי מתאריך 23/9/2014 ש"בכל מקרה באותם המקומות בהם היתה הצטברות של מי תסנין או דאגנו להסדרת האתר והעברת החומר היבש למאצרה". ממצא מס' י' במכתבי מראה שנשארו מקומות שנוצרה הצטברות מי תסנין ללא טיפול.
- ה. זאת ועוד, במכתבו אלי של יועץ החברה [REDACTED] מתאריך 23/9/2014 נכתב "מיד לאחר קבלת מכתבך ובהתאם לנהלים המפעליים חודדו הפעולות שיש לבצע כדי למנוע הישנות של פריצת נוזלים מהמשאבה..." ממצא מס' יא, במכתבי מראה שיש לחזור לבדוק, לרענן ולשנות נהלי עבודה ופעולות למניעת זיהום סביבתי.

דרישות למניעת זיהום חוזר:

- א. יש להימנע מלהזרים שפכים, תשטיפים וכל חומר אחר לתעלות הניקוז ולסביבה. **זמן לביצוע מיד!**
- ב. למנוע כניסת נגר עילי לשטח העסק לשטחי התפעול, למאצרה לאחסון זבל מעוכל, מהדרכים, מהשטחים שמעל לדיגיטטורים, מקרקע חקלאית וכו'. **זמן לביצוע לא יאוחר מתאריך 10/12/2014.**
- ג. למנוע גלישת תשטיפים מבורות אחסון התשטיפים שבמשטח התפעולי מבטון, אל המשטח התפעולי שאינו מבטון ולתעלות הניקוז. **זמן לביצוע מיד!**
- ד. לצקת בטון במקומות שהם שברתם את קורת המאצרה לצורך ניקוז תשטיפים לתעלת הניקוז המערבית. **זמן לביצוע מיד!**
- ה. להמציא לח"מ אישור מחברה מסוכמת לכך שמאגר מי התסנין אטום בפני חלחול. **זמן לביצוע לא יאוחר מתאריך 10/12/2014.**

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון: 04-6059100 פקס: 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד. 575, נצרת עילית 17105

- ו. למנוע גלישת זבל מעוכל מחוץ לשטח המאצרה. לרבות יציקת קיר גבוהה או שינוי מיקום מפרדת המוצקים. **זמן לביצוע מיד!**
- ז. לבנות קורת מאצרה וגדר היקפית למאצרה לאחסון הזבל המעוכל. הגדר תמנע כניסת בעלי חיים כלביים לתוך המאצרה. **זמן לביצוע לא יאוחר מתאריך 10/12/2014.**
- ח. להסדיר את ניקוז הנגר בתוך מאצרת הזבל המעוכל, כך שלא יוצרו בימי גשם שלוליות בתוך המאצרה. **זמן לביצוע מיד!**
- ט. לעבד את הזבל המעוכל בשורות, כדי שניתן יהיה לטפל בו ולסלקו מהעסק על-פי התנאים ברשיון העסק. להזכירם חל איסור לערבב את החומר המעוכל המוצק על זבל בעלי חיים שלא עבר תהליך עיכול במתקן. חוזר שוב על דרישתי להפוך את המאצרה לאתר קומפוסט כולל היפוך הערמות או לפנות את הזבל המעוכל לאתר קומפוסט הכולל תשתיות מתאימות ונפח אגירה מתאים.
- י. לפנות את קרום מי התסנין שהושלך ללא טיפול בחלקה חקלאית ליד המאצרה לזבל המטופל. **זמן לביצוע מיד!**
- יא. להתקים מאצרות סביב כל משאבה וכל חיבור של מי תסנין בתחום המתקן ועד לשדות בהם הנכם מפזרים את מי התסנין. זמן לביצוע הדרישה הוא שבועיים ימים סביב למשאבות בשטח העסק וסביב מי התסנין. ו 4 חודשים לא יאוחר מתאריך 1/3/2015. לתשומת לבכם, לא תקבלו אישור לפיזור מי תסנין בשטחים חקלאים ללא התקנת מאצרות בכל המקומות בהם הנכם מפרקים ומחברים את הצנרת.
- יב. **לתשומת לבכם, החל מעונת פיזור מי התסנין הקרובה, כל כתם של מי תסנין, ברשות הרבים, שלא יטופל על ידכם מיד, יאכף מינהלית באמצעות מפקחי שמירת הניקיון, ומתן הודעת תשלום קנס לחוק שמירת הניקיון התשמ"ד-1984. אם ימשכו העבירות נשקול להחריף את האכיפה.**

דרישות לביצוע תחקיר והגשתו לח"מ:

- א. בפרק יב ברשיון העסק מס' 678020/2 למפעלך, מתאריך 19/9/2012, שעוסק בטיפול בתקלות בסעיף 5 ב', הנך מחוייב לדווח באופן מיידי על תקלה לנותן האישור וליחידה הסביבתית גולן, באמצעות מוקד הסביבה בטלפון 08-9259921.
- ב. כמו כן, בסעיף 5 ג' לתנאים ברשיון העסק, הנך מחוייב סמוך, ככל האפשר, למועד התקלה ולא יאוחר משבוע לאחריה, לדווח לנותן האישור בכתב על התקלה תוך פירוט מועדה, סיבתה, משכה, הפעולות שננקטו לתיקונה, ולוחות זמנים משוערים לסיומה.
- ג. הנך נדרש לבצע תחקיר על הפעולות, התקלות במפעל, שהביאו לזיהום שתועד בדו"ח זה. וכן על אי הדיווח לנותן האישור אודות התקלות והפעולות המזהמות. התחקיר יכלול פירוט הפעולות שננקטו בשטח ומניעת הישנות בעתיד. ממצאי התחקיר ימסרו לח"מ בכתב את בתוך עשרה ימים.

סיכום:

הליקויים הנ"ל הם תוצאה של תחזוקה לקויה ורשלנות של מנהלי המפעל. העדר פעולות תחזוקה גרמו לזיהום סביבתי ומהווים לכאורה עבירה על חוק המים, התשי"ט 1959, חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד 1984, ועל התנאים ברשיון העסק שהוצאו למפעל מהמשרד להגנת הסביבה בתאריך 19/9/2012. בהתאם לכך אנו שוקלים לנקוט בכל האמצעים החוקיים העומדים ברשותנו, לרבות הגשת כתב אישום כנגד האחראים לזיהום.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון : 04-6059100 פקס : 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד 575, נצרת עילית 17105

להלן תמונות שצילמתי בסיום :

תמונה מס' 1 :

צילום : דן אסרף, מפקח יחידה סביבתית גולן.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

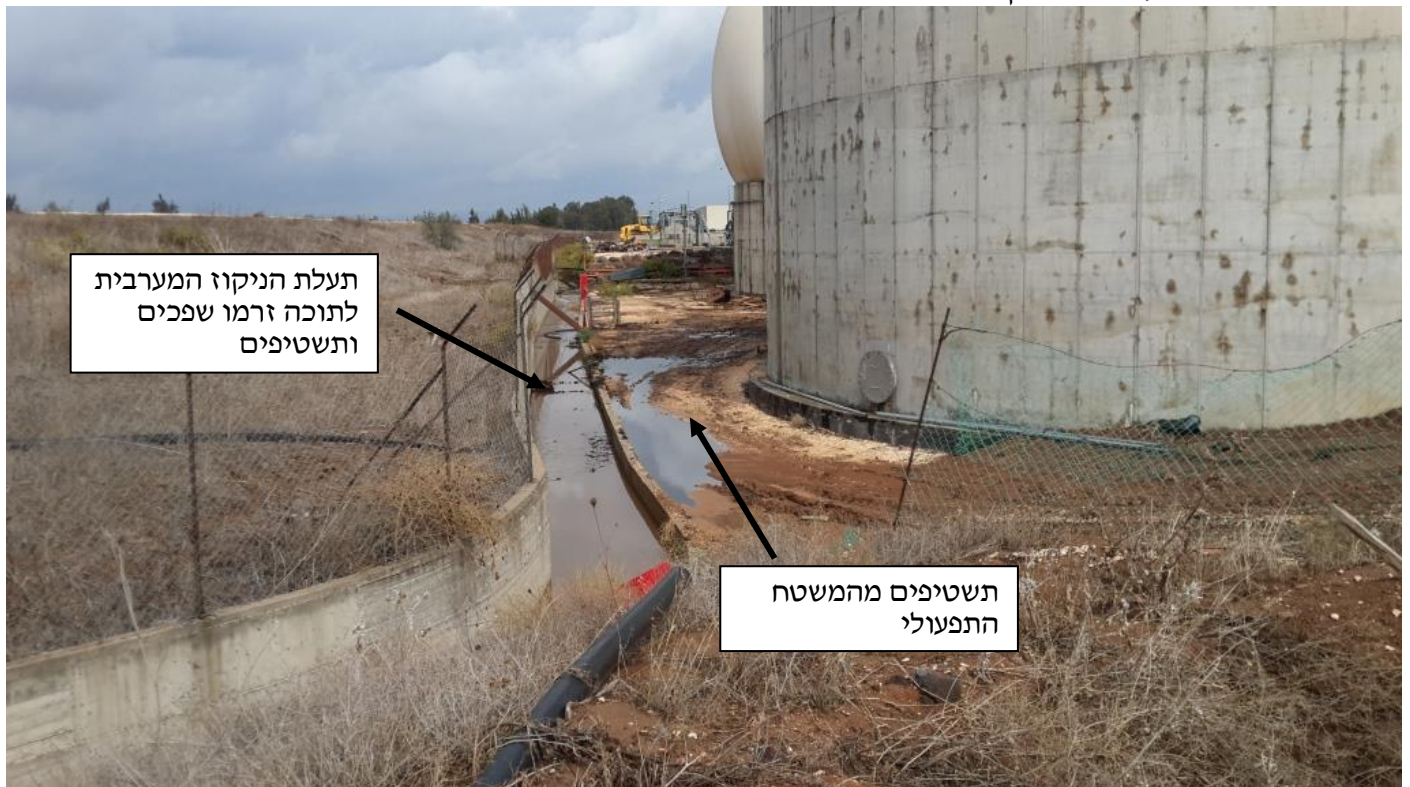
טלפון : 04-6059100 פקס : 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד 575, נצרת עילית 17105

תמונה מס' 2 : צילום : עדו סמילנסקי

תמונה מס' 3 : צילום : עדו סמילנסקי

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון: 04-6059100 פקס: 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד. 575, נצרת עילית 17105

תמונה מס' 4:

משאבה טבולה בתוך בור אגירת תשטיפים במשטח התפעולי.
מהבור יוצא צינור פלסטיק שחור עד לתעלת הניקוז המערבית.
צילום: דן אסרף, מפקח יחידה סביבתית גולן.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון : 04-6059100 פקס : 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד 575, נצרת עילית 17105

תמונות מס' 5, 6 :

בור אגירת שפכים ותשטיפים מהמשטח התפעולי.
בתוך הבור הותקנה משאבה טבולה, מחוברת לצינור פלסטיק, שדרכו הוזרמו השפכים לתעלת הניקוז המערבית.
צילום : דן אסרף, מפקח היחידה הסביבתית גולן.

תמונה מס' 7 :

בור אגירת שפכים ותשטיפים מהמשטח התפעולי.
בתוך הבור הותקנה משאבה טבולה, מחוברת לצינור
פלסטיק, שדרכו הוזרמו השפכים לתעלת הניקוז המערבית.
צילום : דן אסרף, מפקח היחידה הסביבתית גולן.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון: 04-6059100 פקס: 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד 575, נצרת עילית 17105

תמונה מס' 8:

סימנים לגלישת תשטיפים מהמאצרה שמקיפה את בור אגירת השפכים והתשטיפים לשטח התפעולי שאינו מבוטן ומנוקז לתעלת הניקוז המערבית.
צילום: עדו סמילנסקי

תמונה מס' 9:

מיכל הדיגום שנטלתי משאריות השפכים שנמצאו בתוך הצינור שהזרים שפכים מבור האגירה לתעלת הניקוז.
צילום: עדו סמילנסקי

תמונה מס' 10 :

דיגום תשטיפים שהתנקזו ממשטחי התפעול לתעלת הניקוז, דרך פתח שנפרץ בקורת המאצרה מבטון. הצבע הכהה יותר אלו תשטיפים שזרמו לתעלת הניקוז. צילום : דן אסרף, מפקח היחידה הסביבתית גולן.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון : 04-6059100 פקס : 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד 575, נצרת עילית 17105

תמונה מס' 11 :

פתח שנפרץ בקורת המאצרה מבטון. הפתח הוא תוצאה של ניסור הבטון בכוונה תחילה, כדי תשטיפים מהמשטח התפעולי שאינו מבוטן יתנקזו לתעלת הניקוז המערבית. הצבע השחור של התשטיפים בצד ימין של הקורה נמהל בשפכים שזרמו לפני כן לתעלת הניקוז ובמי הנגר שזורים באותה עת בתעלת הניקוז. צילום : עדו סמילנסקי

תמונה מס' 12 :

דגימת שפכים, תשטיפים ומי נגר מתוך תעלת הניקוז במרחק כ-50 מטרים מחוץ לשטח המפעל.
צילום : דן אסרף, מפקח היחידה הסביבתית גולן.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון : 04-6059100 פקס : 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד 575, נצרת עילית 17105

תמונה מס' 13 :

בועה ביריעת האיטום. חשש לאטימות המאגר.
צילום : עדו סמילנסקי.

תמונה מס' 14 :

בוצה מעוכלת שגלשה מהמאצרה. שלולית נקוותה במקום.
צילום : עדו סמילנסקי.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון : 04-6059100 פקס : 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד 575, נצרת עילית 17105

תמונה מס' 15 :

נגר עילי ואדמה זרמו מהשדה החקלאי לתוך מאצרת הזבל המעוכל.
הגדר ההיקפית הרוסה, שמסביב למאצרה הרוסה.
ניקוז מי הנגר במרכז המאצרה סתום. כתוצאה מכך מתפתחת שלולית של תשטיפים במרכז המאצרה ומרטיבה את הזבל.
צילום : עדו סמילנסקי

תמונות מס' 16, 17 :

קרום של מי תסנין שלא טופל והוצנע בקרקע, בתוך שדה חקלאי, צמוד למאצרה.
צילום : עדו סמילנסקי

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה - צפון

טלפון : 04-6059100 פקס : 04-6020590

המלאכה 3, ת.ד 575, נצרת עילית 17105

תמונות מס' 18, 19 :

שלוליות בתוך מאצרת הזבל המעוכל.
צילום : עדו סמילנסקי

תמונות מס' 20, 21 :

גלישת מי תסנין ממשאבות, צנרת וחיבורים.
צילום : עדו סמילנסקי

בברכה,
עדו סמילנסקי
מרכז בכיר סביבה חקלאית

העתקים :

- דורית זיס, מנהלת מחוז צפון, כאן. (נ)
- ד"ר שלמה קפואה – רא"ג סביבה חקלאית, ירושלים. (נ)
- ד"ר סיגל בלומנפלד- ראש תחום תשתיות, כאן. (נ)
- עו"ד שהניז מולא חרבגי – יועצת משפטית, כאן. (נ)
- מישל מור יוסף - מרכז צוות פיקוח משטרה ירוקה במחוז צפון, כאן. (נ)
- ד"ר אילן צדיקוב – ראש תחום פרויקטים (תשתיות), ת"א. (נ)
- דן אסרף – מפקח יחידה סביבתית גולן. (נ)
- משתתפים